

Stand by
America

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

"American Home"

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

NO. 117.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, OCTOBER 8. 1919.

LETO XXII. — VOL. XXII.

Justice
to all!

Kralj Albert in de
Valera v Clevelandu

Delavci in kapitali-
sti na sestanku.

V torek zjutraj je došel v Cleveland skoro neopažen belgijski kralj Albert, ki je sploh prvi kralj, od kar obstaja. Zjednjene države, ki jem pogum priti v Ameriko. V Clevelandu se ni ustavljen, razven na 105. cesti, na postaji New York Central železnice, kjer je njegov viak spremenil stroj. Tu so ga izsledili šolski otroci, ki so ga obkolili in zapeli: Star Spangled Banner. Kralj je običen civilno in otroci kar vrjeli niso, da je to kralj. Iz Clevelandu se je odpeljal v Toledo, Ohio.

V torek pa je došel v Cleveland tudi Eamon de Valera, predsednik Irske republike, ki sicer še ni priznana, toda soditi po odločnosti Ircev, se zna to v kratkem zgoditi. De Valera je vzbudil pozornost celega sveta, ko je izjavil, da Irska nima nobene politične zveze več z Anglijo in je popolnoma neodvisna. V Ameriki se nahaja, da agitira za Irsko in prosi denarnih prispevkov ter posojila za novo republiko. V Clevelandu je bil pol-uradno sprejet na University Circle, kjer je čakalo kakih sto avtomobilov, okrašenih z irskimi zastavami. Podali so se proti mestu, kjer je de Valera opoldne govoril v City klubu, zvečer pa je imel javni shod v Central Armory, katerega se je udeležilo do 7000-oseb. Mesto ga je pozdravilo s tem, da je bilo sproženih 21 bomb — častni strel za predsednike. Popoldne se je podal v mestno zbornico, kjer so mu priredili uraden sprejem. Izjavil se je, da bo Irska svobodna, četudi ima pri tem Anglija poginiti.

Zaboji za Collinwood se naroče pri Anton Mervar, 15218 Holmes ave.

Pismo ima v našem uredništvu Josip Švigelj.

Vsekakdo naj pride po zaboju tja, kjer ga je naročil. V Collinwoodu pri A. Mervar, 15218 Holmes ave. v Clevelandu na 6104 St. Clair ave. v Newburgu pri Jak. Jančar, 3600 E. 81. St. v Newburgu lahko naročite tudi pri Mr. Jersanu, 3549 E. 81st St., ki potem preskrbi, da se odda naročilo newburškemu zastopniku. Zaboji se delijo vsak večer od 6. do 8.

Iz Texasa, Californije, Oregonia, Washingtona, Montereja, Pennsylvani, Minnesota, od vseh krajev in držav se oglašajo naročitelji za zabejo. Kot zgleda, bo ta druga pošiljatev mnogo bolj ogromna kot prva.

— Plaćajte račune za plin v našem uradu. Čas imate do petka, 10. oktobra do 12. ure opoldne.

— Marko Pirenius je ob pol treh zjutraj čakal na karo na Waterloo Rd. in 156. cesti. Kljub temu, da je na vse viže mahal z rökami, da kara počaka, je slednja šla mimo. Ves jezen pobere Marko kamen, ker je vedel, da eno uro ne dobi druge kare, ter ga zaže ne v karo. Kara se je ustavila, toda ven je prišel policist, ki je Markota odpeljal z avtomobilom — v zapor.

— 100.000 funtov mesa, katerega so oblasti zapolnile v Clevelandu, pride v kratkem po lagoma v Evropo.

Na Norveškem je prebivalstvo pravkar glasovalo za prohibicijo. Za je bilo oddano 157.000 glasov, proti 112.000. Tako gre ta bolezna po

Klic vsem Slovencem in Slovenkam za pomoč sirotam v domovini

Po naselbini so se znova pojavili zlobni glasovi hudovali, ki plašijo naše rojake glede pošiljatev v staro domovino, ali ki se odločijo še ta teden, posebno pa onim, ki se niso še odločili, povem še enkrat sledob gamet radi kišt ter z nevrjetno prednrostjo rojaka.

Druga pošiljatev, ki je sedaj odsvetovala pošiljatev, daj v teku, je absolutno varna, ker ni treba "cap" za staro domovino, ravno tako se pojavljajo zlobni duhovi sedaj. Ljudstvo v ogromni večini ne vrije tem zlohotnim figuram med našim narodom, kajti oni ne štejejo nič, ne morejo ničesar, pač pa so vselej ali splošnega občinstva za to. To pomeni pravzaprav zmago za delavce, ker če bi se upoštevala splošna večina, bi delavci vselej ostali v ozadju. Na konferenci so zastopani vsi bolj znani kapitalisti, kot Gary, Rockefeller, poleg njih pa sedijo delavski zastopniki. Vprašanje jeklenega štrajka pride kmalu na vrsto. Ena glavnih razmotritv bo o draginji. Na vsak način bo ta konferanca imela precejšen upliv, ker se je takoj v začetku pokazalo, da bodojo delavci precej upoštevani. Če predsednik Wilson zadostno okreva, bo najbrž prišel v zbornico ter jo nagovoril.

Kje naročite zabejo?

Zaboji za pošiljatev v staro domovino, se naročijo pri Rud. Perdanu, 6024 St. Clair ave. pri Jos. Štampfel, 6129 St. Clair ave. pri Anton Anžlovar 6202 St. Clair av. v Collinwoodu pri A. Mervar, 15218 Holmes ave. v Newburgu pri Jacob Jančar, 3600 E. 81st St.

Zadnji čas, da naročite zabejo je do 10. oktobra. Pazite na ta dan, da ne bo prepozno.

WILSON JE PRECEJ DOBER.

Iz Washingtona se poroča, da se je zdravje Wilsona precej obrnilo na bolje, in ce bo tako napredoval, bo v nekaj dneh zopet lahko nadaljeval svoje posle. Med drugimi, ki so poslali brzovajke sožalja je predsednik švicarske republike haltske republike in papež Benedict.

MATI ZASTRUPILA OTROKE.

Pontiac, Mich., 7. okt. Mrs. Hazel Leukart, žena nekega zemljiškega prodajalca, je danes zastrupila svoje dva hčerk, nakar je zblaznila.

ŠPANSKA REPUBLIKA?

Iz Madrixa se poroča, da kakor hitro bo mirovna pogoda podpisana, da bo nastala na Španskem mirem preobrat, ki bo povzročil, da postane Španska republika.

NORVEŠKA ZA PROHIBICIJO.

Na Norveškem je prebivalstvo pravkar glasovalo za prohibicijo. Za je bilo oddano 157.000 glasov, proti 112.000. Tako gre ta bolezna po

ko pride ta druga pošiljatev v domovino, pa bodojo čakali zaman! Neka mati piše svojemu sinu v Ameriko: Bila sem pri sosedovih, videla sem, kako se jih je spomnil sin v Ameriki, in ko sem premisljevala, da imam tudi jaz tebe, gorko ljubečega sina v daljni Ameriki, ko sem videla neizmerno veselje na obrazu sosedovih, jaz pa sem bila pozabljen, tedaj se mi je milo storilo pri srcu, zakokala sem grenko in pomisli na male otročke, ki so pri meni doma, nisem mogla gledati njih slabotne tellesca, ki so se šibila radi lako — jaz pa, njih mati nisem vedela ne znala kako naj jih utolažim. Srce mi je hotelo bruhniti na dan, ko sem premisljevala, da se imata ti v daljni Ameriki dobro, mi pa tukaj ne vemo kdaj se nam opred grob radi pomankanja. Sin moj, prisrčno ljubljeni sin, ali si zapustil svojo mater, ki te je dolga leta negovala, žrtvala vse za tebe, ki je stradal, da je tebi privoščila košček, sin moj, ne pozabi svoje matere, prosim te na kolenih, kot tvoja mati, pomagaj nam!

Taka pisma prihajajo vsak dan. In če vam mi rečemo, da imate sedaj priliko, da pošljete v domovino kar želite, če vam rečemo, da ameriška vlada z vso svojo veljavo in močjo garantira za vašo pošiljatev, če vam rečemo, da je vse absolutno varno, tedaj nam vriemite, počutili se bodete lahke vesti in neizmerno zadovoljnost bodete imeli v duši, da ste storili svojo dolžnost.

Mi ne moremo povedati več, kdor ima človeško srce, bo razumel, bo sledil nam ter se počutil veselega.

Konečno podajemo še nekaj nasvetov v vaš prid in ravnjanje. Nas posebno zanima, da se ravnate po tem, ker vsaka stvar, ki vam jo napisemo, je preračunana, da je v vašo korist, v večji red in sistematično poslovanje pri celi pošiljatvi.

Napolnjeni zaboji se bodojo sprejemati na 6104 St. Clair ave. zadaj za pisarno Mr. Sakserja od 25. oktobra naprej. Nobenega zabojja se ne bo prej sprejelo. Sprejemanje zabejov se bo vršilo vsak večer od 25. oktobra naprej do 1. novembra od ure naprej. Na sprejemni postaji dobite potrdilo vaše pošiljatve, katero morate skrbno spraviti za vsak slučaj. Tu se vam napiše naslov, stehata in vse drugo.

Pomnite enkrat in vselej, da v zabejo ne smete drugega tlačiti kot kar smo že parkrat omenili. Pošiljatev bodoje pregledane od zavarovalne družbe in kar bo neumestnega v zabejou, se ne sprejme. Nobene stvari, ki se pokvarijo, nobene steklene ali porcelanske stvari ali gorljive stvari se ne sprejme. Kdor misli, da bo tako stvar skril kje v zabejou, se moti, kajti pri preiskavi pride vse na dan.

Pisma lahko denete v zabejou, toda ne pišite v teh pismih nobenih političnih stvari, ampak samo vašo željo, kdo dobi to ali ono stvar. Pustite politiko pri tem v miru popolnoma, pišite le o družinskih razmerah.

Pripravljamo vam, da kolik

Italija podpisala mirovno pogodbo

Rim, 7. okt. Italija je odobrila mirovno pogodbo s tem, da je kralj izdal tozadenvno proklamacijo. Italija je odobrila mirovno pogodbo z Nemčijo in Avstrijo. Poleg Italije je dosedaj odobrila mirovno pogodbo Francija in Anglija.

Ameriške bojne ladje so se umaknile iz Splita, Dalmacija.

ZALOSTNA SMRT.

Lorain, O. Anton Mačev, ki stanuje na 2845 Pearl Rd. je šel v tovarno National Tube Co. po svojo plačo, ko ga je na železniškem tiru doletel vlak in ubil. Mačev je nameraval ta teden odpovedati v staro domovino, kjer ima ženo.

kor vam je le mogoče, kupujete pri slovenskih trgovcih, ki se potrudijo, da postrežijo v tem ali onem oziru. Prislonam pa je tudi v naznanje, da nekatere tvrdke v mestu prodajajo robo, ljudje plačujejo zanje, denejo naslove na zaobje in pustijo dotično robokar v mestu, v mnemu, da bo kompanija poslala naprej.

Mi na tem mestu izjavljamo, da ne prevzamemo nobene odgovornosti za to blago, kot nekatere mislijo. Mi garniramo samo one zabeje, ki bodojo šli skozi naš urad, ki bodojo pregledani. Kdor misli, da te ali one tvrdke v mestu vam spravijo blago v domovino, in da mi pri tem posredujemo, se silno moti. Poslušajte nas, ker sicer se boste kesali. Kar mi določimo, velja, za nobeno drugo stvar ne prevzamemo odgovornosti.

Vse naše pošiljatve pridejo skupaj na parnik in bodejo naslovljene na zastopnike ameriške vlade v Trstu, ki jih spravijo potem v Ljubljano, s posredovanjem in prijazno pomočjo jugoslovanske vlade v Belgradu. Ako se pa nabrete pošiljatev za 700 ton, to je, 1.400.000 funtov, tedaj pošiljatev ne bo šla v Trst pač v Dubrovnik v Dalmaciji, kar je bolje za nas.

POMNITE DA NE BO DEMO SPREJELI VEČ NA ROČIL ZA ZABOJE PO 10. OKTOBRU. V petek 10. oktobra je zadnji dan, da naročite zabej. Imate toraj danes v četrtek in petek ves dan še, da naročite zabej. Potem pa nič več. Odločite se takoj in preberite še enkrat te vrstice, da spoznate glas svojega srca, ki vam svetuje, da je vaša najavetješa dolžnost pomagati.

Uniski voditelji trdijo, da so dobili zadnji teden 17.000 delavcev na svojo stran, ki so dosedaj opravljali skebska dela, kljub temu, da si kompanije po vseh mestih prizadevajo "dokazati", da "večna delavce dela". Strajkarji vztrajajo, in to je največji udarec kompanijam. Pričakuje se važnih dogodkov temelj na tega edna iz Washingtona, kjer zborujejo delavci delodajalc.

ZA PLACE PROFESORJEV.

San Francisco, 7. okt. Herbert Hoover, živilski administrator se je izjavil, da preti Zed. državam doba radikalizma, ki se bo razvil iz šol in vsečilišč, ker so učitelji in profesorji preslabo plačani. Povprečna plača učenega profesorja, ki mora študirati do 18 let, da doseže to mesto, je danes \$7 na dan, dočim je znano, da dobi vsak delavec, ki se razume na rokodelstvo, danes boljšo plačo.

NOV MINISTERSKI PREDSEDNIK.

Iz Pariza se poroča, da je Jugoslavija dobila novega ministarskega predsednika v osebi Marijan Trifkovića. Konjice. V Zrečak je dne 2. sept. po daljši bolezni umrl Alek. Grindner, veleposesnik in trgovec. Pokojni je bil jako veden in počten trgovec, znau po celem Spodnjem Štajersku, Hrvatskem itd.

"AMERISKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

N A R O C N I N A :

Za Ameriko - - - \$3.00 Za Cleveland po pošti - - - \$4.00
Za Evropo - - - \$4.00 Posamezna številka - - - 3c

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na "Ameriška Domovina"
819 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio Tel. Cuy. Princeton 189

JAMES DEBEVEC, Publisher

LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

Read by 25.000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at
Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

NO. 117. Wed. Okt. 8. 1919.

Republikanci in volitve.

Mi smo že večkrat povdarjali v tem časopisu, da večina, katero ima sedaj republikanska stranka v kongresu, ni naklonjena Jugoslovaniom v njih prizadevanju v stari domovini, da dobijo vse one pokrajne, ki so jugoslovanske in katerih se je po krivici prilastil Italijan. Vodja republikanskih senatorjev, Mr. Lodge, je znan kot vnet zagovornik vse italijanskih teženj, in kljub temu, da so mu voditelji našega naroda od te ali one strani zaporedoma pojasnili jugoslovansko stališče in jasno dokazali naše pravične zahteve, se Lodge ne zmeni za nobenega naših dokazov ampak pe do sledno na strani Italijanov. To dokazujejo številne njegove izjave v pisma.

V splošnem se opaža, da republikanska stranka se naboljše k Italijanom, dočim smo dosedaj vse besede, govor in dejanja, kar se jih je storilo v prid Jugoslovaniom v Ameriki, opazili pri demokratih. Predsednik Wilson sam je zaporedoma in tako uspešno nastopal na svetovnem pozorišču v korist Jugoslovani, in dasi sam vsega ni mogel narediti, ker so tajne sile na delu tako mogočne in organizirane, vendar ima narod lahko popolno zaupanje v Wilsona, ki bo konečno prodril s svojimi načeli.

Dolžnost slovenskih državljanov letos novembra meseca, in tudi prikondne leto, ko se vršijo predsed. volitve, je da se zanimajo za demokratično stranko, ki Jugoslovani v političnem pogledu lahko več doprinese in našo stvar pravično reši, kolikor pride Amerika v poštev, kot republikanska stranka, ki nima do Jugoslovani nobenih simpatij. Kar je Wilson obljubil Jugoslovani, se od svojih obljub še ni umaknil, nasprotino čaka ugodnega trenutka, da pride s svojimi zahtevami na primerenem mestu na dan.

Od državljanov je odvisno, da mu dajo moč, kakor tudi moč nim članom njegove stranke, ki so v javnih uradih. V Clevelandu se letos vršijo volitve za župana. Republikanski kandidat je že dosedajni večletni župan, Harry L. Davis, ki se je izjavil, predno je bil prvič zvoljen, da bo vodil mestno gospodarstvo brez vsakega dolga. Očital je tedaj demokratom, da zapravljajo denar. Ko je Davis prišel v županski urad, je imelo mesto polmiliiona deficit, katerega je zapustil Baker. Toda tekom treh let republikanske uprave v Clevelandu je ta deficit narastel na osem milijonov dollarjev, kljub lepo donečim obljudbam Davisa, da bo potrošil samo toliko "kolikor ima na razpolago".

Raditega želi ljudstvo spremembe. Kandidat nasproti Davisu je R. H. Bishop, demokrat, ki ima podporo vojnega tajnika Bakerja in Wilsona. Mi smo preprizani, da je Mr. Bishop ne samo mnogo bolj zmožen mož, da vodi mestne posle tako ogromnega mesta kot je Cleveland, ampak kot član demokratične stranke, je v političnem ozisu mnogo bolj zanesljiv za podporo jugoslovanskih teženj kot Davis.

Mi priporočamo, da volijo ameriški državljan slovenskega rodu dne 4. novembra za župana Roberta H. Bishop, na podlagi vzrokov, kot smo jih zgorej navedli in kot Jih bodo od časa do časa še navedli.

PREGANJANA NEDOLŽNOST.

Volk je stal pred sodbo, obožen da je požrl kozo. Zagovarjal se je: Častiti sodniki, kako je to mogoče, da bi jaz požrl kozo, ko ima vendar tako močne roge, jaz pa le mehka ušesa? ... Tako je tudi z našo klepetavo enakopravno Uršo. Mi smo rekli, da ni pošteno, če se piše, da se je klarski delavci vračajo na delo, ker taka pisava ima namen povzročiti razkol med delavci in priboriti jeklarskim trutjanom zmago v zgubo delavcev. Sedaj se Urša zagovarja in preteklo soboto je napisala eno celo stran zagovora preganjane nedolžnosti. Kjer mnogo grmi, je malo dežja.

NAJBOLJ UGLEDNI LISTI.

Čichaška "Prosveta" sporoča, da je "najbolj ugledni clevelandski list" The Cleveland Plain Dealer, pisal o konvenciji Rep. Združenja. Hm, hm, očka Zavrtnik, kje je vaša logika. Po navadi imenujete vi vse ameriške liste, pisane v angleškem jeziku, orodje kapitalistov, ki pišejo proti delavcu, a sedaj so ti listi kar naenkrat "najbolj ugledni listi". Vraga, kaj ni "Prosveta" boljša kot Plain Dealer? In kaj poročete k Plain Dealerju z dne 7. oktobra, kjer piše dotedni list, da vaša konvencija ni bila druga kot "a bunch of socialists together!" Ali je Plain Dealer sedaj tudi najbolj ugledni list?

DOPISI.

Mr. in Mrs. Frank Blatnik, 1432 E. 34th St. sta dobila sledete pismo od staršev iz Podhoste ter Toplich:

Ljubi sin. Najprvo vas vse skupaj srčno pozdravimo. Dolgo časa smo pričakovali pisma, pa smo ga vendar dočakali, da vemo da ste že jo je ubit ali ujet. Šimnovega vi. V vojski nam je bilo grozno hudo, ker se nobene reči vaju, da pišeta, če bo kaj ni dobitio tudi za drag denar, ne, sedaj se lahko vsaj za silo ker tukaj ni za živeti, človek kupi. Tu je kilo sladkorja 7 se muči in dela, navsezadnje kron, pa ga teško dobimo, pa nič nima. Pri nas smo kar

štirje za Ameriko, prav radi bi vedeli kako se kaj imate tam. Vsi vam pošiljamo prisne pozdrave.

Franc Blatnik. Sledete pismo je prejel Mr. John Turk, 1090 E. 74th St.

Ljubljana. Odkar tebe ni več doma, Napredujemo smo zelo, Da slepi pišejo, celo tudi čitajo, med temi modrijani sem pa tudi jaz, še vedno tvoj zvesti Franc.

Ljubi Janez. Od veselja sem bil do srca ginjen, ko sem pred kratkim zvedel od twoje mamice, da še živiš in da ti gre dobro, kar ti iz srca želim. V kakšnih razmerah se jaz nahajam, ti je gotovo znano iz gorenjih vrstic. Kot ti je znano smo imeli zelo velik ples, katerega sem se tudi jaz udeležil. Plesali smo z dekleti, katere imenujemo puške in tornistre. Udeležil sem se tega plesa takoj od začetka, plesal sem z ruskim carjem Nikolajem, in ta mrcina je bila tako nerodna, da me je leta 1915 popolnoma oslepila, potem pa me je odvlek s seboj v severno Sibirijo, kjer sem bil 22 mesecev. V mrlzi Sibiriji se mi je godilo zelo dobro, vedno sem ležal in sedel, seveda na golih daskah in brez odeje in skorobrez obleke, imel sem pa tudi zadosti uši, da bi me kmalu požrle. Po 22 mesecih pa me je Bog rešil dotičnega črnega kraja ter prišel sem zopet v svoj domači kraj, ki ga seveda ne vidim več. Tukaj sem bil sprejet v zavod za slepe, kjer so me naučili pisati in citati slepo nisavo ter naučili so me tudi pisati na veliki pisalni stroj Remington po imenu.

Kaj ne, to je smešno? Presem s pljugom ter drugim orodjem delal na polju in sedaj pa slep se igram s pisalnim strojem, ki me še precej dobro uboga, in s katerem tudi tebi pišem. Sedaj sem še v Ljubljani v zavodu ter imam še 20 drugih tovarišev, ki so seveda vsi Slovenci, lvi vsak se uči, kar se mu ljubi, eni delajo ščetke, drugi pletejo košare, drugi se učijo svirati na razne instrumente.

Pri našem učenju nas podpirajo dobra slovenska srca z denarnimi sredstvi. Seveda, bi bili za kaj takega tudi zelo hvaljevi našim vrlim ameriškim Slovencem. Pisal bi tudi lahko še marsikaj, pa vse pisati ni mogoče, polagoma ti že še kaj sporočim, ker pišem sedaj, četudi slep, lahko in tudi časa imam dosti. Željam ti božjega blagoslova in pozdrave vsem, kakor tudi dvoji družini.

Franc Medle, Prva Jugoslovanska bolnica, oddelek za slepe, 14. Ljubljana. Op. ured. Kot se vidi iz pisma, se ta vojak nahaja v veliki potrebi in bi mu vsak dar dobrodošel. Ako kateri usmiljeni Slovenec hoče poslati kar dar, naj ga odda pri John Turk, 1090 E. 74th St. Cleveland, O. ki bo denar poslat potrebemu rojaku v domovino.

Solidna pozdržba. Prejeli smo: Sel sem 20. avgusta v spremstvu treh srbskih podčastnikov v restavracijo. Na rodnega doma. Vsedli smo se vši štirje za mizo. Mimo pride natakarica, kateri naročimo, naj prineše štiri vrčke piva. Ona nezmenič se odide. Čakamo nato približno po ure, a čakali smo zaman. Sramotno s emi je zdelo, da bi odšli moji novi prijatelji brez pozrežbe od mene, zato sem vstal in šel sam v točnico po pivo. Ko prinesem pivo na mizo, nas zagleda takoj ista natakarica, katera nam je preje s hrbotom pozdržala prostor dveh stražno zamazanih miz, katerih bi se niti ne spodbilo postaviti v restavracijo. Torač smo mi vojaki vedno le za v zamazane kote?

Belgrad. 21. avgusta. Vrhovni svet mirovne konference v Parizu je določil meje našega kraljestva v Bački. Meje se začne pri Tisti in gre po črti, ki je glavna smer od izhoda proti zapadu južno od Reske, kjer preide železniško progo Subotico Kis-Kun-Hašas 3 km južno-vzhodno od postaje Kelebiša. Vzhodno od postaje Csik se črta obrne proti severozahodu, zapadno pa sekra progo Subotico-Baja na 1 km in gre vzhodno od postaje Kikirija, od kjer gre na reko Kigyos in njenem kolenu 4 km proti vzhodu. To je severozahodno Bac-Madarasa in od tukaj po dolini te reke proti zapadu in teče do Rigičice, tako da ostane to selo v naši državi. Na to gre zoper proti dolini reke Kigyosa do 8 km južno-zapadno od železniškega križišča pri Rigičici, od tod zoper proti zapadu južno-zapadno med vasema Srantova in Bereg in presek glavni rokav Donave, 8 km od višine 169, Kis-koszeg.

PRODA SE, pred kratkim časom dovršeno koglišče, v sredi slovenske naselbine, na 40. cesti in St. Clair av. Koglišče, nosi preko \$400 na mesec ali \$100 na teden. Proda se, ker lastnik prevzame drugo trgovino in ne more oben voditi. Kdo želi kupiti, na pride osebno in se prepričati, koliko se strži. Je tudi precej pravno za dva partnerja. Za vse informacije se obrnite do J. M. Dobranji Co. tvornica tambur, 3830 St. Clair ave. (118)

HŠE NAPRODAJ. Hiša za 4 druzine, na 86. cesti, elek. koališče, cena \$5500. Hiša z 8 sobami na Addison Rd. cena \$4000. Hiša za 2 druzini, na 63. cesti, velik lot, cena \$3500. Dve hiši na Carl ave. elek. koališče, furnes, cena \$10.50. Zidan hiša z 2 sobami za 8 druzin, blizu St. Clair ave. rent \$95 na mesec, cena \$9300.

NAPRODAJ je krasen zaprt avtomobil za 7 oseb, 1919 izdelka, lepo barvan, moč v najboljšem stanju se prodaja za slepo-ceno, ker je lastnik odšel v staro domovino. Vprašajte v upravnostni listu. (119)

POZOR ROJAKI! Hiša za 4 druzine, na 86. cesti, elek. koališče, cena \$5500. Hiša z 8 sobami na Addison Rd. cena \$4000. Hiša za 2 druzini, na 63. cesti, velik lot, cena \$3500. Dve hiši na Carl ave. elek. koališče, furnes, cena \$10.50. Zidan hiša z 2 sobami za 8 druzin, blizu St. Clair ave. rent \$95 na mesec, cena \$9300.

POZOR PRIJATELJI! Clasovir v dobrem stanju, vreden \$350, se prodaja po nizki ceni. Vprašajte na 1215 E. 60th St. od 10. do 12. dop. ali od 7. do 8. zvečer. (119)

HŠA NAPRODAJ za 2 druzini, elektrika, furnes, gorka voda, koališče, Več se poizvede pri lastniku 15434 Ceuteuta ave. (119)

LEPA SORA se odda v najem za 1 fanta. 6813 Bonita ave.

NAZNANOLO. Odpril sem novo urejeno krojačino in izdelujem vse, kar spada v krojaško obrt, t.j. čiščenje, likanje in krpanje oblek, kakor tudi izdelovanje novih oblek po najnovejšem kroju ter se toraj priporočam cenjenim rojakom v obilen obisk.

F. BRAUNLICH, 1353 E. 55th STREET vogal St. Clair Ave.

Točna pozrežba.

M. F. Intihar

Javni notar

Zavarovalnina proti

OGNJU.

15712 Waterloo Road

Tel. Wood 187 R

Mesečni račun med S. D. Z. in krajevnimi društvi. Asesment, štev. 70, avgust 1919.

DOHODKI

STROSKI

Zava. za bol. pod.

POŠILJALCEM DARILI

Pošiljanje za v staru kraj je sedaj v polnem teku. Priliko imate sedaj, da se spomnите svojih dragih, jim pomagate iz bednega stanja ter jim olajšate njih gorje v tem času, ko je zima pred durmi. Tem potom se priporočam rojakom, da me posetijo ter bom skrbel, da jih vsestransko točno in dobro postrežem. Pri meni dobite blago na jarde, spodnje, moško, žensko in otročje perilo, tople jopičice, nogavice, itd. Za čase pošiljatve za v staru kraj dajem odjemalcem 10 procentov popusta. Za obilen obisk se priporoča

John Tomšič, 15408 Waterloo Rd. Collinwood. (118)

SOBA SE ODDA v najem za 2 fanta brez hrane. 5813 Prosser ave. (118)

CEDNA SOBA SE ODDA za 1 fanta. 1110 E. 64th St.

Slov. Kat. pevsko društvo "LIRA".

Predsednik John Zulič, 1261 Narwood R. podp. M. Holmar, 1109 Norwood Rd. tajnik John Sterle, 6711 Edna ave. blagajnik Frank Matjaščič, 6515 Edna ave.

HŠE NAPRODAJ. Predsednik John Zulič, 1261 Narwood R. podp. M. Holmar, 1109 Norwood Rd. tajnik John Sterle, 6711 Edna ave. blagajnik Frank Matjaščič, 6515 Edna ave.

POZOR PRIJATELJI! Predsednik John Zulič, 1261 Narwood R. podp. M. Holmar, 1109 Norwood Rd. tajnik John Sterle, 6711 Edna ave. blagajnik Frank Matjaščič, 6515 Edna ave.

HŠE NAPRODAJ je krasen zaprt avtomobil za 7 oseb, 1919 izdelka, lepo barvan, moč v najboljšem stanju se prodaja za slepo-ceno, ker je lastnik odšel v staro domovino. Vprašajte v upravnostni listu. (119)

POZOR ROJAKI! Hiša za 4 druzine, na 86. cesti, elek. koališče, cena \$5500. Hiša z 8 sobami na Addison Rd. cena \$4000. Hiša za 2 druzini, na 63. cesti, velik lot, cena \$3500. Dve hiši na Carl ave. elek. koališče, furnes, cena \$10.50. Zidan hiša z 2 sobami za 8 druzin, blizu St. Clair ave. moderna hiša, cena \$9300.

HŠE NAPRODAJ za 2 druzini, elek. koališče, furnes, cena \$10.50. Zidan hiša z 2 sobami za 8 druzin, blizu St. Clair ave. moderna hiša, cena \$9300.

HŠE NAPRODAJ za 2 druzini, elek. koališče, furnes, cena \$10.50. Zidan hiša z 2 sobami za 8 druzin, blizu St. Clair ave. moderna hiša, cena \$9300.

<b

HANS IZ ISLANDA.

Roman

"Toda, če smem vprašati, ali je vaša milost morda zgubila mater, ali je mogoče ogenj uničil vašo kmetijo, ali je mogoče kdo izmed vaših sosedov odpeljal debelega prasca iz hleva?"

"Ne, ne," je odgovarjal Ordener.

"Torej vam je moral kak čarownik zauditi, da ste se spravili na tako blazno pot," je trdil kmet.

"Prijatelj, jaz vas nisem vprašal, da poizvedujete po mojih družinskih razmerah; prosil sem vas le, da mi poveste pot v Walderhog votlino."

"Ha, gospod, saj slišite, da skušam odgovarjati na vaša vprašanja. Če me nečete poslušati, tedaj pa z bogom! Le hodite vedno proti severu! Lahko vam povem, kako pride tja, toda povedati vam ne morem, po kateri poti bi se vrnil iz votline."

In kmet je pognal svojega prijatelja ter se prekrižal, predno se je poslovil od tujca.

Poleg dolgočasnega v enoličnega pota, po katerem se je trdil Ordener, pa se je pojavit še fin, droban dež, ki je šel skozi obleko in kožo, in ki je pričel padati okoli podneva. Pot ki je bila sama na sebi že itak težavna, je postala s tem še težavnejša. Ptice petje v gozdu je popoloma uithnilo, kajti ptice so se skrile pred dežjem. Ordenerja je zeblo do kosti, tesneje se je zavijal v svoj plašč, in pomalem so mu jele pešati moči, kajti brez prave hrane in počitka je bil že dva dne.

Bilo je že precej mračno, ko je dospel mladi potnik, potem ko si je priboril pot skozi divje gozdove bukev in hrastov, ki ležijo prav bilzu Dodlyax gorske soteske, v malo vasico Surb. Če se cjenjeni čitalj spominja se je Spagudry dogovoril z Ordenerjem, da ostane v vasi Surb, dočim poišče od tu Ordener votljino Walderhog, ne da bi silili Spagudry, da bi šel z njim prav do Hansa. Duh smole in oglja je naznajan Ordenerju, da se bliža naselbini, kjer stanujejo ljudje, katerih obrtse nahaja na morju. Pogumno koraka v tmnini do prve koče, katero je že od daleč zagledal. Po starodavni norveški navadi, je bil vhod v kočo prirejen tako, da je namesto vrat viseala pred vhodom velika, prozorna ribja koža, skozi katero se je prav lahko videlo v notranjost, kjer je odseval rudeči žar ognja. Ordener potrka na leseni obok vrat in zakliče:

"Popotnik je. Ali lahko vstopim?"

"Lé notri, lé notri" se oglaši neki glas od znotraj.

V istem trenutku se dvigne prozorna ribja mreža, in Ordener je lahko vstopil v starodavno izbo povprečnega norveškega obrežnega ribiča. To stanovanje je bilo precej podobno okrogemu šotoru, delanem iz lesa in ilovice, in v središču je plapolal ogenj, kjer se je mešal modrikasti žar šote z belim plamenom smrečja. Poleg ognja se je nahajal ribič, njegova žena in dva otroka oblečena v tunice. Sedeli so okoli teške mize, na kateri je bilo vse polno lesnih krožnikov in glinastih posod. Na drugi strani ognja pa opazi Ordener cel kup ribiških mrež, trnkov, palic in vesel; par severnih jelenov je ležalo v drugem kotu izbe na posušenem listju in kožah, ki so po svoji obilosti naznajale, da je tukaj tudi počivališče za celo družino ali pa za vsakega morebitnega gosta, katerega pošlje nebo v to kočo. Vzelo je precej časa, predno je mogel Ordener premotriti vso notranjost tega ribičkega stanovanja, kajti gost, zadušljiv dim, ki nikakor ni mogel popolnoma odhajati pri luknjici v stropu, je napolnjeval vso sobo, tako da je zglezala kot bi bila zavita v gozo meglo. Le nerazločno

in težavno je Ordener presoddil kdo in kaj se nahaja v tej sobi.

Kakor hitro je Ordener prestopil prag ribičkega stanovanja, sta ribič in njegova žena se dvignila ter odvrnila njegovemu pozdravu na posebno prijazen in odkritosčen način. Norveški kmetje sa splošno znani, da so skrajno gostoljubni napram popotnikom, in jim vselej postrežejo z vsem, kar ima na razpolago njih hiša, kajti gostoljubnost jim je prirojena in simpatija do človeka, ki je določno na potu je njih vsakdanja navada.

"Gospod," reče zdajci ribič, "gotovo ste lačni in mrzli. Glejte, tu imate ogenj, da pri njem posušite svoj plašč in izvrsten kruh iz drevesnega lubja, da potolažite svojo lakoto. In ko ste se nekoliko nasitili in posušili, nam bo menda vaša milost povedala, kdo ste vi, odkod ste prišli, kam ste namenjeni v tem težavnem potu, in kakšne dogodek opisuje ljudje v vašem rojstnem kraju."

"Da, gospod," se oglaši zdajci ribičeva žena, "in poleg črnega kruha iz drevesnega lubja, o katerem trdi moj mož, da je res izvrsten kruh, tam lahko predložimo še kos slane ribe, namočene v olju morskega soma. Vseeste se, prosim vas, gospod tujec."

"Toda če vaši časti mogoče ne bi teknila ali ugajala hrana, kakor jo imajo ribiči," se izgovarja ribič, "in če imate mogoče čas, da nekoliko počakate, tedaj vam lahko v kratkem obljudim krasen kos pečene divjačine, ali pa vsaj par stegnov lepega fazana. Mi namreč pričakujemo obiskova skozi najboljšega lovca, kar jih je v treh provincah tukaj okoli. Kaj ne, da pride, moja ljuba Maas?"

"Maas" je bilo ime, s katerim je nazival ribič svojo zakonsko družico. To je norveška beseda in pomeni v našem "galeb" ali morska lastavica. Žena se pri takem nazioničju ni čutila najmanje razčlenjeno, in sicer ker je bilo to v resnicu njeno ime, ali pa je smatrala to imenovanje za nekaj prisrčen izraz moževe ljubezni napram njej.

"Da, najboljši lovec, in res je on najboljši lovec," odvrne zdajci žena z velikim povdankom. "Moj mož misli namreč mojega brata, slavnega Kenybyla. Bog blagoslov vsa njegova pota in vsa njegova dela. Prišel bo, da ostane ne-

kaj, dni pri nas za odpočitek, in ponudil bodoči tudi vam kozarc pive, kadar pride, da skupno pijete in si želite eden drugemu zdravja. Tudi on je popotnik, kakor ste vi."

"Prav lepa hvala, prijazna gospodinja," odvrne zdajci Ordener z nasmehom na ustnih, "toda povedati moram še enkrat, da se moram zadovoljiti s slano ribo in s tem kruhom, katerega ste tako izvrstno naredili iz zdrobljenega lubja. Oprostite mi, toda jaz nimam časa, da bi čkal na vašega brata, slavnega lovca.

Dalje prihodnje.

Mater, pozor

Ženske, dekliske, otročje suknje dobite pri

F. WAHČIČ

po najnižjih cenah.

746 E. 152nd St.
zraven banke
Collinwood

Dalje prihodnje.

-: EDINI SLOVENSKI ODVETNIK: - V CLEVELANDU.

Rojaki, kadar potrebujete dobrega odvetniškega nasveta, pojasmnila glede poškodnine ali sploh pomoči v kaki pravni zadevi, se obrnite do svojega rojaka, ki ima večletno prakso, in ki vas bo uspešno ter pošteno zastopal. Zaupajte domačemu človeku.

John L. Mihelich
slovenski odvetnik
5512 St. Clair Ave.

Naznanjam, da imam za naprodaj mnogo najboljšega

grozdja
in
mošta

po jako nizkih cenah. Kdor hoče imeti dobro kapljico v svoji kleti preko zime, naj se oglaši takoj. Pripeljemo na dom.

Vaš stari znani

Anton Bašča,
1016 E. 61st St.

Camel
Cigarettes

KAMEL CIGARETE su koje treba da pušite One su tako prijatne i kusne. Kada pušite samo jedan put vi će te primetiti dasu po najbolje i naj kusnije i so otim će te biti jedan koji ćete pušiti samo Kamel Cigarette.

Kamel Cigarette nisu cigarete kao što ste ji do sada pušili. U njima se nalaže naj bolji duvan i ovim ćete sami sebe zadovoljiti i druge cigarete nećete pušiti osim Kamele.

Pušite samo uvek Kamele Cigarette one vas neće ni kada dosaditi sa njihovim pušenjem, jer duvan koje je u njima jamči da je od naj boljeg kvaliteta.

Očenite Kamel Cigarette sa ma kojim drugim cigaretama j cenom u celom svetu.

R. J. REYNOLDS TOBACCO CO.
WINSTON-SALEM, N. C.

Vabilo na Slavnost,

kateri priredi

Družba Slovenski Narodni Dom v Newburgu

OB PRILIKI POSTAVLJENJA VOGELNEGA KAMNA BODOČE STAVBE S. N. D.

DNE 19. OKTOBRA, 1919

VSPORED:

1. Vsa ustanovna društva S. N. D. se zbirajo na svojih prostorih ob 12 uri opoldne.

2. Društva zbrana pri Plutovi dvorani odkorakajo z godbo na čelu na Marble ave. Tam se jim pridružijo še druga društva, nakar skupno odkorakamo nazaj po Aetna Rd. na 81. cesto in do Mansfield ave. ter na 80. cesto, kjer je prostor S. N. D.

3. Postavljanje vogelnega kamna, pozdravni govor predsednika. Godba začira Star Spangled Banner. Govor g. Ivan Zormana. Slovenska narodna himna, poje dr. Zvon. Govor g. J. Thompsona in g. Anton Grdina. Petje dr. Slovenija.

4. Odhod na šolski vrt, kjer se vrši veselica in vinska trgovina v prid nove stavbe.

5. Prosta zabava, vrtenje Markotovega kolesa za vsakovrstne stvari. Prodaja dobre pijače.

6. Ples in prosta zabava.

Pri slavnosti sodeluje godba na pihala. Vstopnina povoljna pri vstopu na vrt.

Ker je ta slavnost začetni znak napredka slovenske naselbine v Newburgu, se vabi vse rojake in rojakinje iz Cleveland, Collinwooda, posebno pa iz Newburga, da se v obilnem številu udeleže, ker čisti dobiček je namenjen naši bodoči stavbi Slovenskega Narodnega Doma.

DIREKTORIJ S. N. D.

ANT. JERŠAN
3549 81st STREET.

Naznanilo.

Tem potom obveščam vse Slovence v Newburgu in okolici, da sprejemam naročila za zaboje in dajem vsa za to potrebna navodila. Obenem priporočam rojakom polno zalogo moške in ženske spodnje obleke, srajce in druge potrebščine, zlasti pa trpežne čevlje vsake vrste.

Rojaki, Slovenci, pomagajmo svojim trpečim v stari domovini. Čas za to je kratek, zatoraj ne odlašajte. Vsak naj pride v našo trgovino, kjer dobi vsa tozadovna navodila.

Znižane cene ob tej priliki vsem rojakom in na vsem blagu.

Se priporočam

Anton Jeršan

3549 E. 81st St.